

ПРЕС КЛИПИНГ

6-7. август 2016.

НАСЛОВИ

ЕПС миран—до марта нема отказа (стр.2)

Рудари обележавају свој дан (стр.2)

Да ли је потрошачка корпа луксуз? (стр.4)

Антић: Угаљ је реалност Србије (стр.5)

СДУ: Подршка радницима Спорта (стр.6)

Дан рудара (стр.6)

Антић у Мајданпеку: Влада ће помоћи РТБ Бору (стр.7)

Добро је само друштвима у којима је и радницима добро (стр.8)

АГРОЂОШЕ: Својински чвор ПКБ-а (стр.9)

Горка кафа рударска, с пола километра камена над главом (стр.10)

Да ли ће цене хране у Србији наставити да расту? (стр.12)

Мења се начин управљања Аеродромом, синдикати питају што (стр.13)

Исплата социјалног програма за 850 радника Индустирије каблова (стр. 14)

Антић: Услов за исплату 50.000 РСД рударима је... (стр. 15)

ЕПС миран – до марта нема отказа

Аутор: Ј. П.-С.

Да ли у Електропривреди Србије стварно има вишкова запослених и колико, јавност неће добити све док не буде урађена нова систематизација радних места, што не треба очекивати пре краја марта наредне године, изјавио је Александар Антић, министар енергетике на стручном скупу „Угаљ – оспоравани енергент”.

Надзорни одбор ЕПС-а усвојио план реорганизације, а завршени су и преговори са Светском банком о плану реструктурирања овог јавног предузећа. То практично значи, објаснио је Антић, да је поново ухваћен корак с ММФ-ом и мерама које Србија треба да реализује. Упитан о каквом је документу реч, он је објаснио, да се ради о плану финансијске консолидације који садржи елементе смањења техничких губитака, повећање наплате и ефикасније функционисање унутрашње организације.

На питање да ли оријентационо зна колико ће запослених напустити ЕПС, Антић је објаснио, да ће се тек одредити делови ЕПС-а у којима има вишкова, као и делови у производњи у којима има мањка запослених. Док не направимо реалну слику која није прича, да ли има, или нема вишка, до тада ће људи моћи добровољно да оду, рекао је он.

Рудари обележавају свој дан

Извор: Танјуг

Рударство у Србији има перспективу, сматра Министар рударства и енергетике Александар Антић

У Србији се обележава Дан рудара, установљен у знак сећања на 6. август 1903. године када су се рудари Семњског рудника код Деспотовца штрајком изборили за повратак на посао тројице отпуштених колега, за бољи положај рудара и скраћење радног времена.

Празник ће бити обележен по рудницима широм земље, а обележавање је почело прекјуче у Сењском руднику такмичењем рудара у рударској дисциплини прављењу оквира.

Честитку рударима упутио је министар рударства и енергетике Александар Антић, који је поручио да је његова и обавеза свих који раде у Влади Србије, да навесте нова улагања у рударство и да истакну да су бољи услови живота и рада рудара и њихова сигурност извесни у скорој будућности.

„Као што све важне и велике ствари не могу да се заврше преко ноћи, и огроман посао модернизације рударства у Србији је процес, али оно што можемо да видимо већ данас, прилично је охрабрујуће и отвара велику перспективу овој професији”, навео је Антић.

Како је истакао, не само да смо на прагу да се велика геолошка открића и стручно верификују, већ смо ушли у фазу преговора о улагањима у обаласт рударства, која ће, сигуран је, унапредити читаве регионе у Србији и допринети општем расту привреде.

У сваком од тих разговора, осим економске исплативости улагања, неизоставно је питање заштите на раду и нивоа сигурности рудара, али и питање еколошких стандарда и одрживости пројекта, подвукао је министар.

„Зато верујем у будућност рударског посла у Србији и још једном честитам Дан рудара, уз традиционални поздрав - срећно”, наводи се у честитки.

Напомињући да је рударски посао један од најтежих, Антић је рекао да се искрено диви људима који, радећи овај тежак и напоран посао, нису само храниоци својих породица, већ су пре свега храбри и одважни људи који, упркос напретку технологије примењене у рударству, и даље трпе велика оптерећења и излажу се високом ризику.

Рударима су њихов дан честитали в.д. директора ЕПС-а Милорад Грчић и председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић.

Грчић је, уз честитку поручио да рудари заслужују посебно уважавање и признање због тешког и опасног посла који обављају.

„Без вас, рудара ЕПС-а, не би било могуће обезбедити стабилну и сигурну производњу угља и електричне енергије у Србији. Зато ће инвестиције у побољшање услова рада и максималну заштиту рудара бити приоритет за ЕПС”, поручио је Грчић.

Орбовић је у честитки поручио да ће Синдикат наставити борбу за побољшање услова рада, материјалног и социјалног статуса, подизање животног стандарда, заштиту животне средине, те да ће још више пажње и бриге посветити већој безбедности рудара.

Обележавању Дана рудара на Руднику, у флотацији „Рудник” присуствоваће министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин, преноси Танјуг.

Антић: Рударство у Србији има перспективу

Министар рударства и енергетике Александар Антић изјавио је данас да ће у наредних неколико година бити затворени рудници Вршка Чука, Боговина, Ибарски и Сењски рудници, али да рударство у Србији има перспективу и најавио отварање нових рудника у околини Бора и Лознице.

Четири рудника која ће бити затворена послују у саставу јавног предузевћа Ресавица, а министар каже да затварање неће бити „преко ноћи”, већ да је то озбиљан процес који ће трајати неколико година.

„Рударе из јама које немају перспективу пребацићемо да раде у друге јаме”, рекао је Антић на ТВ Пинк.

Он је нагласио да рударство у Србији има перспективу да учествује са 1,5 одсто у БДП, са тенденцијом да у наредних неколико година то прерасте у три одсто, те да је то грана која може најбрже да се развија.

Антић је најавио велике инвестиције у Рударски басен Колубара, Костолачки басен где се, како каже, очекују квалитетнији услове за рад и модернизација.

„У јамама које имају перспективу морамо да урадимо модернизацију. Данас рудари раде рукама, лопатама и та производња је и даље поприлично примитивна”, указао је министар. Говорећи о РТБ Бору, Антић је рекао да је веома важно што је урађена нова топионица, да ће се сада радити на избору професионалног менаџмента, а затим да се пронађе стратешки партнер за то предузеће.

Упитан да ли је могуће да партнер буде из Кине, Антић је казао да су политички односи Кине и Србије у експанзији и да као последицу имамо раст економске сарадње.

„Када Кина хоће, она може. Показали су да им је Србија најважнији партнер у региону.

Међутим, нећемо чекати само на Кину, са свима ћемо разговарати”, казао министар.

Говорећи о дугавањима за сменски рад рудара, Антић је рекао да та дуговања датирају из 2005. године, да по судским пресудама са каматама држава дугује два милиона евра, те да се нади да ће се и тај проблем решити у наредне две, три године.

Министар рударства и енергетике каже да је у плану отварање два рудника - један код Бора и други у околини Лознице.

„Рударска компанија Рио Тинто најавила је да када почну производњу у околини Лознице, произвођиће 20 одсто светске потрошње литијума”, рекао је Антић.

У Србији се данас обележава Дан рудара установљен у знак сећања на 6. август 1903. године када су се рудари Семњског рудника код Деспотовца штрајком изборили за повратак на посао тројице отпуштених колега, за бољи положај рудара и скраћење радног времена.

У пензију испраћен 71 рудар ЈП ПЕУ

РЕСАВИЦА – Поводом Дана рудара Србије, 6. августа, из девет рудника Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља (ЈП ПЕУ), свечано је у пензију испраћен 71 рудар, међу којима је седам жена, изјавио је данас Тањугу координатор за информисање у Синдикату радника ЈП ПЕУ Драган Симић.

Највише рудара, 20, у пензију је отишло из Рудника „Рембас”, највећег и најстаријег у ЈП ПЕУ, напоменуо је Симић и прецизирао да је реч о запосленима у ЈП ПЕУ који су стекли услове за пензију између два Дана рудара.

Из Ибарских рудника у пензију је испраћено осам, из Вршке чуке три, из Штавља шест из Јасеновца четири, из Рудника Соко девет, Лубнице шест, Боговине 11 и Алексиначких рудника четири, прецизирао је Симић.

Свечани испраћај је уприличен у матичним рудницима, а рударима новим пензионерима су по традицији уручени сатови и законска отпремнина.

Симић је потсетио да је овог лета Синдикат ЈП ПЕУ, послао на рехабилитацију у бање и мора 400 рудара, према препоруци лекара.

Ђурић: Рударство основ економског и енергетског напретка

Директор Канцеларије за Косово и Метохију Марко Ђурић честитао је данас рударима на Косову и Метохији, али и целе Србије - Дан рудара и поручио да се баве тешким послом који је био и остао основ економског и енергетског напретка земље.

Ђурић је празник посебно честитао запосленима и руководству Рударско-металуршко-хемијског комбината „Трепча” и нагласио да је мало датума у години који као овај негују поштовање према једној професији.

„Тежак и храбар посао којим се бавите био је и остао основ економског и енергетског напретка целе наше земље, на чему смо вам захвални и због чега нас резултати које постижете из године у годину посебно радују и охрабрују”, наводи се у писаној изјави Ђурића.

Он је додао да су између два Дана рудара успели заједничким снагама да одбране „Трепчу”, која ће „и у наредним годинама наставити да буде понос Србије”.

„Будите уверени да ће ваша држава увек бити уз вас и да нећемо дозволити никакво противправно одузимање наше имовине и угрожавање производног процеса”, поручио је Ђурић.

Он је додао да ће уз подршку Владе Србије у наредној години бити ударен темељ за нова улагања и радна места у комбинату „Трепча”, преноси Тањуг.

Да ли је потрошачка корпа луксуз?

Припремила Лидија Георгијев

Троше ли грађани само на храну или имају и за друге ствари? Да ли је телетина луксуз или је то после покушљања постало и свињско месо? Грађани кажу да за храну имају - иако према последњим званичним подацима просечна потрошачка корпа у Србији за мај износи нешто

више од 67.000 динара. Статистика каже да Нишлије за њу морају да издвоје 63 одсто просечне плате и то су подаци који се односе на трочлану породицу.

Иако Нишлије имају мања примања у односу на остале велике градове у Србији, на пијаци се купује и парадајз који иде и до 100 динара, али и недавно поскупело свињско месо. За храну кажу увек има.

Министарство: Стабилизација цене меса у наредним данима

Државни секретар у Министарству трговине Весна Ковач каже за РТС да нема разлога за поскупљење шећера и да је тренутна несташица настала због ремонта шећеране.

Очекује да ће се у наредних пар дана стабилизovati цена меса, као и да ће инфлација ове године бити нешто нижа од планираних 3,5 посто.

Уколико дође до поремећаја у снабдевености или енормног повећања цена, држава ће интервенисати из робних резерви или мерама за олакшање увоза, каже Ковачева.

У граду у коме живи више од 30.000 незапослених све више људи се облачи у секонд-хенд радњама.

Ипак, деца успевају да купе луксузне патике, али је за многе породице у Нишу телеће месо и даље луксуз

Нишлије су са јунском зарадом од нешто више од 42.000 биле испод републичког просека, ипак више у односу на Гаџин Хан у коме се просечно зарађује 26.000 динара али двоструко мање од београдске општине Сурчин где је просечна зарада 83.000 динара.

"То значи да просечни Нишлија треба да издвоји 1,6 просечних нето зарада да би прибавио просечну потрошачку корпу. Другачије, 80 посто нето зараде троши на потрошњу минималне потршачке корпе", каже Зорана Костић са Економског факултета у Нишу.

Јован Јовановић из Удружења потрошача "Форум" каже да је званична потрошачка корпа нереална, пре свега зато што се рачуна за трочлану породицу.

"Ако би то било обрачунато за четворочлану породицу, што је приближније и реалније ситуацији у Србији, онда би цена просечне потрошачке корпе било око 90.000 динара", оцењује Јовановић.

У просечној корпи за мај од 67.000 динара нема поскупљења свињског меса, док се у нишким месарама, кажу, то осећа јер се купује и до 30 посто мање.

Антић: Угаљ је реалност Србије

Пише: ФоНет

Угаљ је тренутно наша реалност, основа за нашу средњорочну енергетску стабилност, јер 70 одсто енергије производимо у термоелектранама, рекао је министар енергетике Александар Антић, наводећи да влада настоји да се угаљ користи на што одговорнији начин, у складу са законодавством Европске уније.

- Знам да ће наши пријатељи из екологије и невладиног сектора рећи да не постоји начин да се на потпуно одговоран начин користи угаљ, али чинимо максимум да се референтним вредностима приближимо што је више могуће - рекао је Антић на стручном скупу под називом Угаљ - оспоравани енергент.

Он каже да је циљ да се инвестицијама уведу сви стандарди који ће обезбедити да је рад термоелектрана у складу са еколошким директивама и мерама заштите животне средине из законодавства ЕУ. Према његовим речима, у "медијској причи" угаљ је изгубио утакмицу и на

првом месту је "лоших момака", уз опаску да је нафтни лоби далеко снажнији, моћнији од наших често осиромашених рудара.

- Ми морамо да обезбедимо енергију за грађане и привреду, у овом тренутку и у некој перспективи, то не можемо без угља али се надамо да неће бити и наша будућност - рекао је Антић наводећи да Србија настоји да енергију добије и из обновљивих извора.

СДУ: Подршка радницима Спорта

Пише: ФоНет

Социјалдемократска унија (СДУ) подржава оправдане захтеве радника дневног листа Спорт за враћање отпуштених новинара на посао, исплату заосталих зарада, повезивање стажа и сузбијање очигледног мобинга који врше власник Саша Мирковић и његов менаџмент, саопштила је данас СДУ.

Незадовољство радника Спорта, изазвано неисплаћивањем зарада од априла ове године и неуплаћивањем доприноса за ПИО, кулминирало је после притиска Саше Мирковића на новинаре да под претњом отказа закључе анекс уговора о раду којим је предвиђено да сваки новинар поред својих редовних радних обавеза напише још двадесет вести дневно за интернет издање Спорт.

Двоје новинара који су се супродставили овом упадљивом мобингу су у петак 29. јула добили отказе.

У несвакидашњем акту солидарности, целокупни радни колектив Сорта је 29. јула увече ступио у спонтани штрајк на вест да су двоје њихових колега добили отказе без икаквог оправданог разлога.

Овим чином радници Спорта заслужили су безрезервну јавну подршку својој борби да заштите права из радног односа и сачувају лично достојанство.

На жалост, Инспекција рада до данас није предузела никакве мере да заштити незаконито отпуштене раднике и спречи да се прогон прошири на остале, констатовано је у саопштењу СДУ.

Прогон радника Спорта и немогућност Инспекције рада и других надлежних државних институција да овај прогон зауставе, јасно указују да морамо из корена преиспитати политику "повлачења државе из медија" и безусловне приватизације.

Драма запослених у Спорту је само још један у низу очигледних доказа де је приватизација додатно уназдила и онако лошу медијски ситуацију у Србији, и да је неопходно што хитније направити свеобухватну стратегију повратка државе у медије, кроз формирање локалних јавних сервиса, раскид уговора о приватизацији у случајевима где су уговори прекршени, и на све друге начине који могу допринети повратку јавног интереса у област јавног информисања, закључено је у саопштењу СДУ.

Дан рудара

Пише: Фонет

Директор канцеларије за Косово и Метохију, Марко Ђурић, честитао је данас рударима на Косову и Метохији, и у другим деловима Србије, а посебно запосленима и руководству Рударско металуршко хемијског комбината "Трепча", Дан рудара

Мало је датума у години који као овај негују поштовање према једној професији. Тежак и храбар посао којим се бавите био је и остао основ економског и енергетског напретка целе наше земље, на чему смо вам захвални и због чега нас резултати које постижете из године у годину посебно радују и охрабрују, наведено је у саопштењу Канцеларије за КиМ.

Између два Дана рудара заједничким снагама смо одбранили "Трепчу", која ће и у наредним годинама наставити да буде понос Србије. Будите уверени да ће ваша држава увек бити уз вас и да нећемо дозволити никакво противправно одузимање наше имовине и угрожавање производног процеса. Напротив, уз подршку Владе Републике Србије у наредној години биће ударен темељ за нова улагања и радна места у комбинату "Трепча", истакао је Ђурић у саопштењу поводом Дана рудара.

Антић у Мајданпеку: Влада ће помоћи РТБ Бору

Аутор:И. Поповић

У Мајданпеку је данас на пригодан начин обележен 6. август Дан рудара Србије, и том приликом прослављен значајан јубилеј 55 година од почетка рударења у обновљеном руднику. Свечаности је присуствовао и Александар Антић, министар рударства и енергетике.

- На рударе требамо да гледамо сваки дан и да их се не сетимо само за њихове празнике. Оно што је значајно за борски басен је да је овде велика перспектива и да је Влада Србије учинила много у протеклих неколико година, да је урађена нова Топионица и Фабрика сумпорне киселине, да завршен процес УППР-а и створене све претпоставке да РТБ Бор почне да се развија и да даље унапреди своју производњу – рекао је министар Антић.

Он је рекао да је циљ да се у наредних неколико година стигне до 400 тона концентрата годишње.

- Подржаћемо све активности РТБ Бор, са једне стране, и са друге ћемо заједно са њима покушати да обезбедимо инвестиције за повећање производње руде било кроз директне инвестиције, било кроз стратешка партнерства, а циљ је да имамо 400 тона концентрата годишње и да у потпуности "нахранимо" Топионицу – додао је Антић.

Због трагедине које се данас догодила у погону мајданпечког рудника, када је повређен Дејан Милојковић, који је на путу до болнице преминуо, свечаност је почела минутом ћутања.

Награду „Инжењер Шистек“ коју РТБ Бор традиционално додељује најбољим радницима за допринос развоју компаније ове године припала је тројници рудара и једном лекару. Добитници „Шистекове награде“ су пуковник др Иван Марјановић, начелник одељења за васкуларну хирургију ВМА, Дубравко Крунић из босрског рудника, Дејан Несторовић из ТИР-а и Радован Вуковић из РБМ.

Генерални директор Рударско-топионичарског басена Бор поред личне честитке рударима, прочитао је и честиту коју је упутио премијер Србије Александар Вучић.

Добро је само друштвима у којима је и радницима добро

Аутор:Љубинка Малешевић

Синдикално организовање радника, као цивилизацијска тековина, у свим предузећима која послују у Србији грантовано је Уставом и Законом о раду. Но, у пракси оно изостаје у многим компанијама, поготово страним. А како се данас бележи све више повреда радничких права, од неисплаћених плата, тешких услова рада, непоштовања радног времена до незаконитих полиграфа и ношења пелена, а синдиката нема - јер су практично забрањени, чини се да су радници остављени на ветрометини да се сами сналазе.

И онда изрони податак да у таквој Србији тренутно „делује” око 25.000 синдикалних организација са исто толико синдикалних лидера!? А са друге стране радници као да никада нису били пониженији и униженији, па се с правом поставља питање чему служи такво синдикално организовање ако није гаранција заштите запослених. Професор Дарко Маринковић, експерт за индустријске односе, објашњава за “Дневник” да би радници у Србији свакако били много заштићенији да су синдикати бољи, односно да су у стању да обављају “дужност” због које су основани.

– Историја радничког покрета и индустријских односа у целини потврђује да је побољшање положаја радника и виши ниво њихових права у великој мери тековина синдикалне борбе и јачања друштвене моћи синдиката. Такође, и стање радничких и синдикалних права је у сваком друштву поуздани показатељ друштвене моћи синдиката, баш као и развоја демократије, економског и технолошког развоја. Дакле, у оним друштвима у којима је радницима добро, свима је добро – каже Маринковић.

Наш саговорник истиче да велики део одговорности за стање у коме се данас налази свет рада у Србији лежи управо на синдикатима, заправо на чињеници да они такви какви јесу нису у стању да заштите српског радника.

– Добро је позната чињеница да су синдикати слаби и подељени, да раде једни против других, да бирократизована синдикална руководства штите своје себичне интересе, а да синдикати у целини нису успели да изађу из окова старог концепта и праксе из једнопартијског система. Другим речима, моћ синдиката је у целини мала, а поверење у њих на веома ниском нивоу. И ту нема велике разлике између јавних и приватних компанија. Само што је код приватних компанија то уочљивије, јер је држава заинтересована да у јавним предузећима сачува социјални мир – сматра Маринковић.

На питање да ли би страни инвеститори, који се последњих месец дана помињу по кршењу радничких права – у чега се уверила и инспекцијска служба Министарства рада – могли то исто да раде у својим матичним државама, односно зашто сматрају да овде могу што тамо не могу, Маринковић одговара Балашевићевим стиховима: принцип је исти, све су остало нијансе...

– Сваки послодавац, нарочито у условима економске кризе, настоји да максимално смањи трошкове, укључујући и трошкове радне снаге. Криза је време пада производње, па тако и пада тражње за радном снагом, а то опет значи и пада цене радне снаге и других материјалних права радника. И синдикати у развијеним земљама тада прелазе на такозвану дефанзивну стратегију, стратегију одбране до тада стечених права. Јер власници капитала тада наступају по моделу “узми или остави”, пошто увек има оних који су спремни да раде под још неповољнијим условима – каже Маринковић.

За данашњи положај радника у Србији, по његовим речима, није крива само држава, односно не би било поштено пребацивати на њу сву кривицу што није обезбеђена потпуна заштита запослених. Јер, сматра наш саговорник, добар део одговорности за стање какво је данас сноси управо синдикати који се у претходним годинама нису трансформисали.

– Најлакше је рећи: Крива је држава, али се тиме не решава проблем. Мислим да такав став потиче из оног времена у коме је држава била третирана као мама, а грађани као поданици. Мислим да нам је потребно више сопствених иницијатива, храбрости, предузетништва, енергије која ће нас из службеничког водити у предузетничко друштво. Потребни су нам и снажнији синдикати, јачање владавине права. Другим речима, власници капитала су данас у позицији да бирају и уцењују и то је слика која је последица дубоке и трајне економске и друштвене, а нарочито и моралне кризе из које се још не види излаз – закључује професор Маринковић.

АГРОЋОШЕ: Својински чвор ПКБ-а

Пише: *Коста Рајевић*

Ових дана у јавности је било доста расправе о томе треба ли или не приватизовати Пољопривредни комбинат Београд, по ком моделу, на који начин... Размислила се по тим питањима стручна јавност, а нису баш усаглашени ни они који о томе непосредно одлучују: град Београд, република, акционари... Извесно је за сада само то да ће наредни месеци, по формирању нове Владе и Министарства привреде, бити кључни за опстанак, односно својинску трансформацију јединог преосталог „социјалистичког диносауруса” у пољопривреди Србије, подржављеног 2008. конверзијом дуга за порезе и доприносе. Сви остали агро-гиганти су накардном приватизацијом практично већ (рас)продати, уништени или распрачани, без икаквих консеквенци за кретање овог чина.

Иако типичан од моћних латифундиста и не малог броја страних корпорација, ПКБ се, мада највећи аграрни плен поред већ продатог ПИК-а „Бечеј”, све до сада некако одржао на ногама. „Веља крушка”, на сву срећу, није запала у грло новопеченим тајкунима, иако су је многи са нескривеном жељом преживљивали и тврдили пазар како би се комбинату умањила вредност. Ни издвајање профитних центара „Имлека”, „Фрикома”, „Пекабете”, здушно потпомогнуто увозничким лобијем, није битније уздрмао највећи српски пољопривредни гигант. Основни темељ и компатибилност до данас су остали очувани, а то је више од 22.000 хектара обрадивог државног пољопривредног земљишта, бројне фарме, 22.500 говеда, 450 крмача, 1.500 оваца, воћњаци, бројни објекти и механизација....

Како ће се и по ком моделу разрешити својински чвор ПКБ-а након свега што се дешавало, односно што ће се догодити, за сад је још у домену спекулација. Но, пре доношења коначне одлуке - да ли остаја под државном капом, иде на тендерску продају, или ће се, што је најизгледније, применити метод јавно-приватног партнерство - у обзир свакако треба узети сва лоша искуства са досадашњом (рас)продајом пољопривредних комбината. Приспитувања су, као и у овом случају, нужна, јер стремимо ка европском моделу аграра, а тамо су искуства са великим системима у пољопривреди сасвим другачија. Они, наиме, не само да опстају, већ их држава, кроз разноразне наменске фондове, максимално стимулише и подупири, јер су носиоци високопродуктивне производње и гарант прехранбене сигурности сваке државе. Опстајање великих система, као што је ПКБ, у ситуацији када је, што се у пракси показује, „приватна рука” све несигурнија и зна да измакне контроли, јесте нужност а не ствар избора ове или оне владајуће номенклатуре или утицајних и моћних појединаца. Залагање за њихов опстанак и даљи развој има чврсту економску логику: велики пољопривредни системи имају заокружен и стабилан технолошки поступак, у производњи примењују савремену механизацију и агротехничке мере које доносе високе приносе...

Располажу и са завидним научним и кадровским потенцијалом, који унапређује систем рада и производње на дужи рок. Од не малог је значаја и што поседују све неопходне сертификате и системе квалитета за производњу здраве безбедне хране и извозне дозволе.

Држава, дакле, кроз својинску трансформацију ПКБ-а, треба јасно да сигнализира да ли, како сада тако и у будућности, на велике системе у пољопривреди рачуна или не. И шта је томе алтернатива, а да тржиште буде снабдевано пољопривредним производима и да се осигурна прехранбена сигурност нације. Ако је одговор потврдан, мора им се, кроз стратешко партнерство, помоћи да утру пут ка достизању европског модела аграра. На тај начин ће се, без обзира што је много тога у транзиционим турбуленцијама пропуштено, најбрже ухватити прикључак модерној европској пољопривреди којој тежимо.

Горка кафа рударска, с пола километра камена над главом

Текст: Александар Грубеша

Горка је данас кора рударског хлеба, људи раде у хладној утроби земље, без сунца, у прабини и константном страху од обрушавања прокопаних тунела из којих ваде руду која им тај хлеб доноси; а све то ни за приближно онако велику плату какву су могли да постигну у срећнија времена бајковитог социјализма, када су умели да зараде и дупло више него директор рудника. Свакодневно спуштање деценијама старим лифтом неколико стотина метара под земљу не захтева само искуство и озбиљну стручност у послу, него и посебан ментални склоп, својеврсан пркос према животу и смрти којој се из дана у дан смејеш у лице, посебну дозу црног хумора и одсуство сујеверја, због чега се рудари код нас међусобно не поздрављају са „Добар дан“, него једноставним „Срећно!“. Тим истим лифтом у мрачну јаму подземног рудника бакра Рударско-топионичарског басена Бор недавно се спустила и група новинара и блогера, и имала шта да види и чује...

Иако археолошка истраживања невосмислено показују да су у околини Бора још стари Римљани радили рудиментарну експлоатацију злата из речних наноса, почетак озбиљног рударења везује се за крај 19. века када крећу геолошка истраживања и конкретно 1903. када је борски рудник почео са радом. Основао га је познати српски индустријалац Ђорђе Вајферт, који је убрзо схватио да се ради о исувише скупом пројекту да би могао самостално да га исфинансира, након чега је обезбедио константан прилив француског капитала, као и квалификованих рудара у Бор.

Данас, испред петоспратног торња где се налази масивна конструкција лифта носивости 20 тона којим се рудари спуштају на посао је спомен обележје подигнуто на месту једног од чак 33 радна логора у околини Бора. Наиме, бомбардовањем Београда 6. априла 1941. Други светски рат се званично обрушио и на ове просторе, а већ 11. априла немачке окупационе снаге су запоселе рудник како би обезбедили континуитет производње злата и, наравно, бакра као војно-стратешког материјала за производњу муниције. Намеравали су да транспорт и производњу подигну на виши ниво изградњом далековода и пруге од Костолца до Бора, за шта доводе додатну принудну радну снагу, депортујући овамо ратне заробљенике из читаве Југославије и других окупираних земаља на присилан рад у руднику. Ови логори јесу били радни али су казне за недовољан рад или непослушност биле веома сурове, попут везивања руку и качења заточеника о дрвене греде на сунцу или хладноћи. Најпознатији заточеник био је мађарски песник Миклош Радноти, који је иза себе оставио и свеску песама које детаљно описују страхоте проживљаване током немачког радног терора над заробљеницима. Њега је на почетку рата присилно регрутовала мађарска војска али је као Јевреј пребачен у „раднички батаљон“ за тешке физичке послове. У Борски рудник стиже почетком 1944. и неколико месеци

бележи шта је тамо видео, све док партизани нису натерали његову групу на повлачење према Мађарској, дуги марш који многи од њих, укључујући и Раднотија, нису преживели. Продужавамо у рудник, задужујемо прописану заштитну опрему и, помало замишљајући себе као Толкинове патуљке из чувених рудника Морије, улазимо у страшни лифт изнад којег је велики натпис „СРЕЋНО“. Претходно смо више пута упозорени да би онима са страхом од затвореног простора било паметније да нас сачекају горе, што неки и чине. Ми остали скупљамо остатке храбрости и, глумећи ноншалантну прибраност, проводимо наредна три минута у потпуном мраку, спуштајући се у јаму брзином од око 4м/с. Срећом, наш шармантни водич, мастер рударства Саша Србуловић нам држи пажњу и тера страх занимљивим причама целим путем. Стижемо на 11. хоризонт на дубини од 400 метара, од укупно 19 колико их има, ниво где је рударење давно завршено али је први утисак и даље спектакуларан. Тунели су пространи, таванице на преко три метра висине, а стена стабилна иако се не усуђујемо да скинемо шлемове. Чудан је то осећај, сићеш безмало пола километра у утробу планине, а и даље се налазиш на 47 метара изнад нивоа мора?! Рудари копају неколико стотина метара испод нас, на 235 метара испод мора и на моменте као да чујемо звуке њиховог радног дана... Рудник ради 365 дана у години, четворобригадно у три смене и дешава се да неки рудари зими када су дани краћи по недељу дана не виде сунце јер на посао долазе пре зоре, цео дан проводе у јами и на површину се враћају тек када је сунце већ зашло. У јами је у смени истовремено 36 рудара и по закону нико од рудара не сме да се удаљи нас већу раздаљину од оне на којој колеге могу да га чују. У окну стална температура од чак 18 степени Целзијуса уз исти квалитет ваздуха, с обзиром да се са површине упумпава компримирани ваздух, док се из јаме испумпава вода. Прилив подземних вода на тако великим дубинама је огроман и само једна рудничка пумпа за њено испумпавање има капацитет од 200 м³ на сат. Обично ради само једна, али рудник располаже са шест таквих пумпи за случај опасности и истовремено обилно испумпавање воде. Иако од ње константно прети опасност, вода је доле драгоцене јер снижава температуру и смањује количину прашине код најзахтевнијих бушења. Ова вода није тек обична текућина јер сва атмосферска влага проласком и филтрирањем кроз стене постепено раствара минерале у њима и после их понесе на површину посредством рудничких пумпи, те горе стиже такозвана „плава вода“ која је изузетно богата минералима. Даље се технолошким процесима из воде издваја бакар тако што јој се додаје пуно јефтиније гвожђе, што представља најјефтинији начин добијања бакра.

У већим коповима је посао механизован, те бушење обављају такозвана „бушења кола“ која с ласерским навођењем буше неколико рупа истовремено, док се у мањим тунелима и даље мора радити ручно. Потом долазе минери и пробушене рупе пуне експлозивом, који се на крају сваке смене не детонира истовремено, него у нарочитој секвенци са сићушним размацама између експлозија, што омогућава додатно дробљење руде током минирања и тако максималан ефекат уз минималну потрошњу „динамита“. Из борског рудника је могуће извадити 600 тона руде бакра на сат.

Нажалост, јасно је да нам није могло бити дозвољено да се придружимо правим рударима у послу, али смо зато радо обишли место где се они макар мало опуштају у свом мрачном дану под земљом. На 400 и кусур метара дубине налази се и кафана „Јама“, живописни рударски клуб у једном од неактивних тунела, где може да се пуши, да се попије кафа или неко освежење или да се са прастарог аналогног телефона с бројчаником контактирају најближи. Столови са дугим клупама од тесаног дрвета, руднички орнаменти и комади алата и руде, те соцреалистички бакрорези из рударског живота више него достојно дочаравају аутентичну атмосферу. А међу фотографијама на зиду од стене и портрет најзнаменитијег рудара ових крајева, неправедно помало запостављеног Међеда Хусеиновића, који је више пута обарао рекорде у вађењу руде радећи, каже рударска легенда, са две бушилице истовремено; у свакој

руци по једном! Ако знамо да је таква бушилица тешка 30-ак кила и са бургијом дуга преко 3м и да производи снажну вибрацију, процените сами колико је то „лако“ изводљиво... Некада се говорило да, ако ти је живот горак, пијеш слатку кафу. Ако је заиста тако, рудари вероватно пију шербет! Зато смо ми доле у јами попили горку кафу, заборављајући на трен бесмислене муке сопствене свакодневице, из поштовања према људима којима је још теже, да би нама било макар мало лакше...

Да ли ће цене хране у Србији наставити да расту?

Извор: Н1

Грађане од будуће Владе свакако највише занима хоће ли и колико да порасте животни стандард? Од пролећа их изненађују нагла поскупљења, почевши од воћа па до свињског и пилећег меса. Према речима стручњака, на томе можемо захвалити такозваном слободном тржишту, а и лошој ситуацији у пољопривреди.

Поскупљења су почела од пролећа са сезонском воћем, где су грађани за килограм трешања морали да издвоје и до 300 динара.

Такав тренд се наставио највише у месној индустрији, где је [цена свињског меса нагло скочила за око 100 динара](#). Према речима агроекономисте Милана Пространа то не чуди због јако лоше ситуације у којој се налази свињарство у Србији.

“Требало је више да се узбуђујемо, па и надлежни органи, када се свињарство практично довело до банкрота. Ту неће доћи до неког озбиљнијег смањења, а ни код живинског меса вероватно не, имајући у виду да је кукуруз као основна компонента у исхрани и свиња и живине ипак имао одређени раст. Дакле са 16, 17 динара он је данас достигао цену од 20 динара”, објашњава Простран.

У последње две недеље цена пилетине порасла је између пет и 25 одсто. Трговци тврде да је поскупљење последица мање понуде утовљених пилића. У индустрији меса "Матијевић" наводе да је пилеће месо поскупело из истих разлога као свињско.

“На производњи живих пилића губило се и ми смо на једном турнусу код 200 хиљада пилића изгубили 12 милиона динара. Тако су и сви други произвођачи губили и повукли су се из това пилића, фарме су остале празне. Сад смо остали без пилића и цена је отишла знатно горе. За око двадесетак дана можемо очекивати стабилизацију када је пилетина у питању”, кажу из “Матијевића”.

[На списак производа који су поскупели у претходном периоду уписан је и шећер](#), који је скочио за око четири динара у просеку. За то поскупљење, стручњаци тврде, нема оправданог разлога. Простран објашњава где још можемо очекивати евентуална поскупљења и да ли ће до њих доћи.

“Ми још увек немамо дефинитивне резултате овогодишње бербе јесењих усева, видећемо како ћемо проћи. Мада постоји страх код самих пољопривредних произвођача када је у питању сунцокрет. Да ли ће доћи или не до повећања цене уља, видећемо тек тамо на јесен, сада се још увек користе залихе”, каже он.

Познаваоци кажу и да би талс поскупљења могао да се смири, као и да су цене хране у свету стабилне.

Просечна српска породица из буџета одваја око 40 одсто на месо, а након ових поскупљења, тврде стручњаци, то може драстично да се смањи.

Месо поскупело због мањег броја товљеника

Ненад Будимовић из Привредне коморе Србије изјавио је за Дневник телевизије Н1 да је до раста цена меса дошло због мањег броја товљеника у понуди. Он је подсетио да је цена прасади почетком године била доста ниска, тако да се фармери нису одлучивали за ту врсту бизниса. Такође је, како каже, смањен увоз живих свиња из ЕУ око пет пута у односу на исти период прошле године.

Будимовић истиче да цене не могу бесконачно да расту, јер би се тиме смањила потрошња. Он очекује да ће фармери сада другачије да реагују и да ће стављати прасад у тов. "Да ли ће се смањити цена, то је питање за трговину", поручује гост Дневника Н1.

Будимовић истиче да је за тржиште сада битно да се уреде системи, те да је право време за разговор сточара и кланичара.

Мења се начин управљања Аеродромом, синдикати питају што

Извор: Н1

Још увек се чека одлука о будућем начину управљања Аеродромом "Никола Тесла", а коначну реч о томе који је од три понуђена модела најбољи за управљање престоничком ваздушном луком даће Влада Србије. У тренутку када Аеродром послује позитивно, синдикалци питају шта је спорно у досадашњем управљању?

По завршетку детаљне анализе компаније и тржишта, одлука о будућем управљању Аеродромом "Никола Тесла" биће донета, кажу за Н1 у Министарству саобраћаја. На столу су три модела, приватизација, јавно-приватно партнерство и концесија.

"Консултанти, заједно са представницима надлежних органа, министарствима саобраћаја, привреде, финансија и Директоратом цивилног ваздухопловства и менаџментом Аеродрома "Никола Тесла", раде детаљне анализе компаније и тржишта. Резултат прве фазе треба да буде предлог више модела уз препоруку за најбољи модел. У зависности од околности, Влада Србије је та која ће изабрати коначни модел", наводи се у саопштењу Министарства саобраћаја.

Јавности је већ познато да је осам кандидата, међу којима су и највеће светске ваздухопловне компаније из Француске, Немачке, Кине и Уједињених Арапских Емирата - заинтересовано за управљање аеродромом.

Од три модела највише се помињала концесија. У том случају нека од компанија би добила право да руководи аеродромом, на период и до неколико деценија. Тек компанија која буде изабрана, преносе незванично медији, уложиће у Аеродром између сто милиона и пола милијарде долара, у нову писту, гараже, хотеле и карго центар.

Док за одговоре на новинарска питања о могућој концесији Управа Аеродрома упућује на Владу, из редова синдикалаца кажу да је нејасно шта је спорно у досадашњем управљању:

"Нама запосленима, а ми смо представници запослених, јако је нејасно што с једне стране имамо менаџмент који има велико поверење премијера, да се бави изградњом Сава центра, с друге стране то поверење немамо када је у питању вођење Аеродрома 'Никола Тесла' који је један од најуспешнијих у региону и чији су резултати неспорни", наводи Дејан Поповић, Независни синдикат Аеродрома "Никола Тесла".

Није новост да аеродроми одлазе под концесију, јер је и у региону такав сценарио већ виђен. Аеродромски бизнис, потенцијалним концесионарима, није стран.

"Односиће се заправо на процену, пре свега комерцијалног садржаја, односно оно што би потенцијални купац или концесор могао да има од инвестирања у хотеле, гараже, продавнице,

фрее шопове, а не од оног дела који се односи на авио операције", објашњава Дина Ђорђевић, новинарка портала ТангоСих.

Иако је већински, држава није и једни власник аеродрома, јер 17 процената компаније припада малим акционарима. У случају концесије, какве би последице биле управо по њих?

"Мали акционари би у принципу могли да траже право на несагласност, уколико не буду били задовољни одредбама тог уговора о концесији, где би заправо имали право да њихова акција буде откупљена по фер вредности. У случају бољег пословања компаније, то би требало да утиче и на раст њене тржишне вредности, као и на већу дивиденту која би акционарима била исплаћивана, али то није била до сада пракса", објашњава Станислава Петковић, Брокер ВисеБрокер.

Исплата социјалног програма за 850 радника Индустије каблова

Извор:Танјуг

Председник Синдиката Индустије каблова у Јагодину Оливер Јовановски најавио је данас да у понедељак, 8. августа, почиње исплата социјалног програма за 850 радника "Каблова". Реч је о радницима, са више од 30 година стажа и они ће добити у просеку од 6.000 до 7.000 евра, рекао је Јовановски новинарима.

"Социјални програм од Министарства привреде је одобрен за све који су га потписали, за 850 радника који су се добровољно пријавили за одлазак", рекао је Јовановски у изјави Тањугу. Индустија каблова у Јагодини била је једно од 17 стратешких заштићених предузећа, а о њеној даљњој судбину, на основу Унапред припремљеног програма реорганизације (УППР), одлучиваће Привредни суд у Крагујевцу у септембру.

Одласком 850 радника у фирми ће остати око 400, а УППР је предвиђено да ради 650 до 700 радника, рекао је раније Тањугу генерални директор Индустије каблова Ратко Вучуровић.

"Има људи који се колебају, дали да узму новац или не, дали да оду или остану, ако новац не подигну у року 30 дана, значи да су одсутали", рекао је Јовановски.

Он је истакао да ће се, када они оду, примити неколико стотина нових, недостајућих радника, да би предузеће могло да функционше.

"Овде нико не размишља о томе да УППР неће проћи, јер фирма ради, око 60 одсто за извоз, плате и доприноси се исплаћују", рекао је Јовановски.

За Синдикат је важно "да нико неће отићи силом, они су се за социјални програм изјаснили без притиска и силе", истакао је Јовановски.

Генерални директор Ратко Вучуровић рекао је Тањугу да је УППР предат Привредном суду у мају месецу и ушао је у процедуру, "а ми испуњавамо све услове да се УППР усвоји и да наредних пет година радимо у складу са њим".

"Имамо потенцијала у смислу тражења на тржишту, техничко технолошке рефернце код купаца а имамо и текуће пословање које је добро, рачуни нам нису блокирани и измирујемо све текуће обавезе и то је гаранција да ће УППР успети", оптимиста је Вучуровић.

Производња је прошле године била знатно већа од 2014. а ове године је на нивоу прошле, 80 одсто производње је намењено извозу, додао је он.

"Када се усвоји УППР, наша ситуације ће бити много боља што се тиче могућности финансирања производње", рекао је Вучуровић.

Стартујемо без дугова што нам омогућава узимање кредита за финансирање производње, што до сада нисмо могли као фирма у реструктурирању, јер сада држава постаје већински поверилац и већински власник, додао је он.

Вучуровић је оцени да одлазак оволиког броја радника "не прети директној производњи, наше обавезе према купцима, како је рекао, ћемо и даље уредно извршавати".

Радници у овом предузећу, изјавили су Тањугу, да већ има проблема са недостатком радника и да директор Вучуровић, ангажује пензионере бивше раднике фабрике који раде по уговору уз месечну надокану од 30.000 динара како би се план производње остварио".

Индустрија каблова, некада гигант СФРЈ, са десет хиљада запослених и годишњим извозом од 120 милиона долара, лане је имала извоз од 20.000.000 евра.

"Могућности су биле за још толико али нисмо могли да изфинансирамо производњу", рекао је Вучуровић.

Антић: Услов за исплату 50.000 РСД рударима је...

Извор: Танјуг

Београд -- Услов за исплату друге рате од 50.000 динара рударима Ресавице на име неисплаћеног сменског рада је потписивање и прихватање споразума са пословодством. То је изјавио је министар рударства и енергетике Александар Антић, додајући да је тај споразум услов за исплату друге рате чија исплата је планирана ових дана.

"Ми смо потпуно одговорни према запосленима, пословодству синдикатима Ресавице - направите споразум и да у синергији и договору исплатимо другу рату за све рударе који прихвате споразум. Немогуће да неко узима рате по споразуму, а наставља са извршним процесима и наплаћује нека стара потраживања кроз одузимање угља путем судских извршења. Споразум је услов за рате", рекао је Антић.

Он је рекао да проблем неисплаћеног сменског рада датира од 2005. године и да постоји велики број тужби запослених за неисплаћени сменски рад из тог периода.

"Ова влада је прва влада, од тада, која није побегла од проблема или га игнорисала и прихватила је да са представницима радника и синдиката о том проблему разговара", рекао је Антић.

Он је казао да је почетком ове године са запосленима договорено да се исплати свима 50.000 динара на име неисплаћеног сменског рада за период од више година уназад уз обавезу да се направи споразум са пословодством, којим би се дефинисао начин исплате тог остатка, динамика исплате.

У оквиру тог споразума предвиђено је да око Дана рудара (6. августа) добију још једну рату за ову годину - око 50.000 динара.

"Како тај период од фебруара до данас очигледно није озбиљно схваћен и дошли смо до тога да не постоји споразум, а очекује се друга рата која проистиче из споразума", рекао је Антић.